

ד"ר ענת יפה, חוסר מודעות ■ צילום: דבורת בית החולים "הלל יפה"

הסברה חוצה שפות

עמותת "טנא בריאות" בחדרה, המקדמת פעילויות הסברה עבור בני העדה האתיופית, תקבל את הערכה משר הבריאות ■
"בזכות הפעילות נמנע אסון", אומר מנהל העמותה, פיקדו גדמו

גדמו. הסברה ■ צילום: מור כוכבי

בשיתוף משרד הקליטה, משרד הבריאות, קופות חולים ומתנ"סים, מציינ גרמו. "אנחנו מעבירים למעלה מ-300 סדנאות בשנה בנושא ההסברה על ידי אנשי מקצוע יוצאי העדה האתיופית שעברו הכשרה".

בנוסף, מפעילה העמותה מוקד טל-פוני ארצי - תרגום רפואי. "למוקד שלנו מתקשרים רופאים - אנשי מקצוע ומטופלים שצריכים תרגום. מעברית לאמהרית ומאמהרית לעברית", הוא אומר. "כאמצעות השירות הזה, נמנע אסון. היה לי מקרה שאישה עולה חדשה שהחלה לעבוד במקום עבודה חדש, נכנסה להיריון והלכה להתייעץ עם הרופאה שלה - האם היא צריכה לספר על כך במקום העבודה החדש. בגלל קשיי השפה, הרופאה הבינה שהאישה רוצה לעשות הפלה, ושלה אותה לבריאות קול של תחילת תהליך הפלה. הרופאה שכנאה הרגישה שאולי יש כאן חוסר הבנה, התקשרה למוקד התרגום שלנו ובוה נחסך העוול לאישה ההרה".

הישג מרשים נרשם לעמותה, שפעלה בשיתוף עם גורמים חברתיים נוספים מול משרד הבריאות. בפברואר 2011 יצא חוקר מנכ"ל שמחייב את כל מוסדות הבריאות להתאים ולהדגיש לשריית את כל נושא הבריאות לחמש שפות - ערבית, רוסית, אמהרית, אנגלית ועברית. "ההוראה תיכנס לתוקף ב-2013 ותחייב את כל מוסדות הבריאות בארץ להשתמש במסמכים שמתורגמים לכל השפות", אומר גרמו.

עמותת "טנא בריאות" מחדרה, המקדמת פעילויות הסברה הולמות למיעוטים, לאיתור ולטיפול במחלות כרוניות באמצעות מומחים מבני העדה האתיופית, נתבשרה כי תקבל את הערכה משר הבריאות. טקס קבלת האות צפוי להתקיים בינואר 2012 בכנסת. יו"ר העמותה, ד"ר ענת יפה, מנהלת יחידת אנדוקרינולוגיה (לסוכרת) בבית החולים "הלל יפה" בחדרה, מספרת כיצד התחיל הרעיון להקמת העמותה שמצילה חיים.

"זה התחיל ממש במקרה", מספרת ד"ר יפה. "סוג של מענה למצוקה שלי כמטפלת. לאחר שהגיעה אליי ילדה בת 12 וחצי ממוצא אתיופי בתלונה על כאבי בטן, ערכנו לה בדיקות מעבדה, והיא אובחנה כלא מאוזנת מבחינה סוכרתית. הניסיון שלי לטפל בה היה מורכב וקשה וגרם לי להבין שקיימות קבוצות בחברה שלא יודעות מה זה מחלה כרונית. סוכרת זו מחלה שלא הייתה מוכרת באתיופיה, והמשפחה שלה לא הבינה למה יש צורך להמשיך לטפל במחלה גם לאחר שכאבי הבטן עברו. במסגרת בית החולים, נתקלנו בקשיים להביא את הילדה להמשך טיפול גם כשהיא כבר החלימה. הייתי מאוד מתוסכלת מהעיניין והתעניינתי אצל עמיתים שלי לגבי הקושי להגיע לאוכלוסייה האתיופית - מעבר לסיבות הלשוניות".

חוסר המודעות למחלות כרוניות בקרב יוצאי העדה האתיופית, העלה את היוזמה מצד ד"ר יפה להפעיל את הפרויקט ההסברתי בקרב העדה, ולחשוף אותם למודעות לסכנות הבריאותיות הצפויות להם אם לא ידעו לטפל בזמן בחוליים.

"באתיופיה רוב האנשים עסקו בפעילות גופנית, בחקלאות", מוסיף פיקדו גדמו, מנהל העמותה. "לעומת זאת, בארץ יש תרבות שפע ואנשים צורכים אוכל שהוא לא טבעי. העולים לא עושים פעילות גופנית, המבוגרים לא עוברים ונמצאים בבית וסובלים מהשמנה - גורם שהביא לעלייה במחלות הסוכרת ולחץ הורס בקרב בני העדה. תופעה שלא הייתה קיימת קודם, לא ברמה הזאת".

עד שנת 2006, עבד הפרויקט ההסברתי במסגרת בית החולים "הלל יפה". משנת 2007, הוקמה העמותה המוכרת שעובדת בכל רחבי הארץ. "מערך ההסברה של העמותה פועל בכל הארץ

"ידיעות חדרה", גיליון 1081 2/12/11